

200 jaar koninkrijk – basisschool

Thema:

Van werk naar school

Leeswijzer:

Tijdens de viering van het 200-jarig bestaan van ons koninkrijk (november 2013 – 2015) is er een lespakket voor basisscholen over dit thema. In dit lespakket wordt stilgestaan bij allerlei belangrijke gebeurtenissen uit deze 200 jaar. Bij elke gebeurtenis is een individuele opdracht gemaakt. De leerlingen moeten iets opzoeken, een tekst lezen of een filmpje kijken en daar vragen over beantwoorden. Deze opdracht kan individueel of in tweetallen worden gemaakt. Daarnaast is er bij elke gebeurtenis een groepsopdracht gemaakt. Dit is vaak een klassikale opdracht.

De gebeurtenissen zijn ingedeeld in vijf themalijnen. Dit is de themalijn 'Van werk naar school'. Er zijn 3 gebeurtenissen aan dit thema gekoppeld. Op de volgende pagina is een korte inleiding van dit thema te vinden. Daarna volgen alle individuele opdrachten en groepsopdrachten per gebeurtenissen. Zie onderstaande inhoudsopgave.

Inhoudsopgave:

Inleiding thema

1. 1874: Kinderwetje van Van Houten
2. 1901: Eerste leerplicht
3. 1917: Schoolstrijd

Inleiding

Het leven van kinderen is door de tijd heen behoorlijk veranderd. Mensen hadden vroeger veel meer kinderen dan nu. Deze kinderen moesten vaak meehelpen op het land of naar de fabrieken werden gestuurd om geld te verdienen. Kinderarbeid was heel gewoon. Het kindwetje van Van Houten maakte daar verandering in. Pas vanaf 1901 werden kinderen verplicht naar school gestuurd. Een plicht waar kinderen dus baat bij hadden. Er kwamen steeds meer wetten bij, die ook de kinderen meer rechten gaven. Vanaf 1917 staat in de grondwet dat ook bijzondere scholen geld krijgen van de overheid.

Van Werk naar School

1874: Kinderwetje van Van Houten – individuele opdracht

Korte omschrijving van de werkvorm

A. De leerlingen lezen een verhaal van een kind dat in de 19de eeuw in een fabriek werkt. De leerlingen krijgen de opdracht om een leeg dagoverzicht (werkblad) in te vullen op basis van de gelezen tekst. Hoe zag een dag in de 19de eeuw er voor veel kinderen uit?

B. De leerlingen krijgen nu weer een leeg dagoverzicht. Hierin schrijven ze op hoe hun eigen dag eruitziet.

Leerdoel

Leerlingen krijgen inzicht in de vaak armoedige situatie waarin (sommige) gezinnen verkeerden in de 19de eeuw en begrijpen dat in die tijd kinderarbeid regelmatig voorkwam.

Duur: 45-60 minuten

Benodigheden

Voor iedere leerling een leestekst.

Voor iedere leerling een dagoverzicht van Petronella en Geertje.

Voor iedere leerling een dagoverzicht die hij of zij zelf mag invullen.

Handleiding

1: U deelt de leestekst uit en laat de leerlingen de tekst lezen.

2: De leerlingen mogen het werkblad invullen. U bespreekt met de klas de antwoorden. Hoe was het leven van een kind in de 19de eeuw?

3: U deelt daarna een leeg dagoverzicht uit en geeft de leerlingen de opdracht om een overzicht te maken van hun eigen dag. U deelt het bijbehorende werkblad uit. Bij de nabespreking geeft u enkele leerlingen het woord over hun dagindeling. Wat zijn de verschillen tussen jullie leven en dat van kinderen in de 19de eeuw? U kunt antwoorden die uit de klas komen meeschrijven op het bord.

Wat doen de leerlingen?

De leerlingen zijn zelfstandig aan het werk met een leestekst en de twee opdrachten (dagoverzichten). Ten slotte denken ze na over de verschillen tussen hun dagindeling en die van een kind in de 19de eeuw.

Extra kijktip:

- [Schooltv: Vroeger & Zo - Kinderarbeid](#) - duur: ong. 3 min.
- <http://www.entoen.nu/kinderarbeid/beeld-en-geluid/schooltv-beeldbankclip-fabrieksarbeiders#beeld>
- Achtergrondinformatie voor de docent: <http://www.kennislink.nl/publicaties/kinderarbeid>

Leestekst: Kinderwetje van Van Houten

Op een koude decembermorgen om 6 uur 's ochtends werden Petronella en Geertje door hun moeder gewekt. De bedstee waar ze samen in lagen voelde heerlijk warm aan, maar het was tijd om naar de fabriek te gaan. Hun moeder ging niet mee. Zij moest nog voor de jongere broertjes en zusjes zorgen.

Petronella en Geertje waren blij dat ze hun moeder konden helpen. Vader was al een tijd niet meer thuis geweest. Dat deed moeder veel verdriet. Moeder kreeg nu extra geld van de steun, zodat ze de huur kon blijven betalen.

Het waren erg lange dagen in de fabriek. Meestal moesten Petronella en Geertje dertien uur per dag werken. Petronella was de oudste van de twee kinderen. Ze lette goed op haar broertje. Ze was altijd bang dat haar broertje iets zou overkomen in de fabriek. Geertje was altijd moe en aan het hoesten. Er gebeurden vaak ongelukken in de fabriek. Het liefst zou Petronella naar school gaan. Ze droomde er altijd van om juf te worden.

Gelukkig was het op winterse dagen niet zo erg om naar de fabriek te moeten. Het was ten minste lekker warm in de fabriek. In de fabriek werd er om 8 uur, 12 uur en 16 uur gegeten. Om 12.00 uur gingen Petronella en Geertje meestal even naar huis.

Ze woonden in dezelfde straat als de fabriek. Hier woonden eigenlijk alle arbeiders van de fabriek. Dat was handig voor de fabriekseigenaar, omdat hij dan 's avonds goed op zijn werknemers kon letten. Hij keek dan of iedereen netjes binnen was. Petronella en Geertje waren 's avonds altijd thuis. Als ze na zo'n lange werkdag om zes uur 's avonds thuiskwamen, rolden ze meestal meteen hun bed in.

Werkblad Dag van Petronella en Geertje

Hoe zag een normale dag voor Petronella en Geertje eruit?

Maak hieronder een overzicht van hun dag.

10 januari	
06:00	
08:00	
10:00	
12:00	
14:00	
16:00	
18:00	
20:00	
22:00	

Werkblad Dag van(vul je naam in)

Hoe ziet een normale dag voor jou eruit?

Maak hieronder een overzicht van hun dag.

10 januari	
06:00	
08:00	
10:00	
12:00	
14:00	
16:00	
18:00	
20:00	
22:00	

1874: Kinderwetje van Van Houten – groepsopdracht

Korte omschrijving van de werkvorm

Leerlingen bekijken een fragment van het jeugdjournaal over de jonge Zara die hazelnoten plukt in Turkije. Aan de hand van enkele vragen en stellingen leren de leerlingen meer over kinderarbeid. Ten slotte gaan ze zelf in groepjes aan de slag met een werkblad om na te denken over bestrijding van kinderarbeid. Eventueel sluiten de leerlingen af met het maken van een poster.

Leerdoel

Leerlingen weten wat kinderarbeid is en ze beseffen dat kinderarbeid nog steeds voorkomt.

Duur: 30 minuten

Benodigheden

Voor iedere leerling een werkblad.

Materiaal om leerlingen posters mee te laten maken.

Handleiding

1: Laat uw leerlingen op het waslabel in hun trui of t-shirt kijken. Waar is hun t-shirt of trui gemaakt? U laat een paar leerlingen aan het woord. Komt er in dat land nog kinderarbeid voor? Kun je zeker weten dat je kleding koopt die zonder kinderarbeid is gemaakt?

Extra toelichting:

Je kunt het nooit helemaal zeker weten. Sommige bedrijven sluiten zich wel aan bij FairWear of MadeBy. Die controleren of bedrijven zich houden aan de regels die kinderarbeid verbieden. Ouders kunnen zoeken waar er 'eerlijke kleding' te koop is, maar dat is nog niet zo makkelijk. Er zijn namelijk nog niet zo heel veel winkels waar je zeker weet dat je kleding en andere producten zonder kinderarbeid zijn gemaakt.

2: U bekijkt met uw leerlingen het volgende filmpje: [Kinderarbeid in Turkije ontdekt \(jeugdjournaal.nl\)](https://www.jeugdjournaal.nl) (1.47 minuut). U stelt de volgende vragen aan uw leerlingen:

- Waarom zouden de ouders van Zara haar laten werken?

Ze hebben schulden en met het inkomen van de ouders van Zara redden ze het niet. Daarom moet Zara meehelpen met de hazelnootpluk. Dan verdienen ze iets meer.

- Waarom kan de Nederlandse politiek niet veel doen voor kinderen als Zara?

De Nederlandse politici maken regels voor de Nederlandse kinderen en niet voor de Turkse kinderen.

- Waarom kan ook de Europese Unie niet zoveel doen voor Zara?
Turkije is geen lid van de Europese Unie.

- Kinderarbeid is ook in Turkije verboden. Waarom is er dan toch kinderarbeid in Turkije?
Kinderen plukken snel en zijn goedkoop. Er wordt weinig op gecontroleerd.

3: U doet nu een korte kennisquiz met uw leerlingen. De leerlingen gaan staan. Denken ze dat de stelling klopt, dan steken ze hun hand op. Denken ze dat de stelling niet klopt, dan houden ze hun hand omlaag.

Stelling 1: Als kinderen van 13 in Nederland een krantenwijk lopen 's ochtends vroeg, dan valt dat ook onder kinderarbeid.

Niet waar. Het is pas kinderarbeid als kinderen zoveel moeten werken dat ze niet naar school kunnen gaan. Ook bedreigt kinderarbeid de gezondheid van kinderen (lichamelijk of geestelijk). Dat is niet aan de hand bij het lopen van een krantenwijk door een 13-jarige in Nederland.

Stelling 2: In Nederland maakten we al rond 1870 regels tegen kinderarbeid.

Waar. Het Kinderwetje van Van Houten kwam in 1874, nadat steeds meer mensen zich druk maakten om kinderarbeid.

Stelling 3: Unicef zet zich in voor kinderrechten.

Waar. Dankzij het Kinderrechtenverdrag heeft Unicef een juridisch instrument om druk uit te oefenen en veranderingen af te dwingen in verschillende landen. Unicef wil garanderen dat ieder kind een goede start krijgt in het leven, kwaliteitsvol basisonderwijs kan volgen, kan opgroeien in een gezonde en veilige omgeving dat jongeren toestaat zich ten volle te ontwikkelen.

Stelling 4: De meeste kinderarbeid komt voor in Afrika.
Niet waar. De meeste kinderarbeid komt voor in Azië.

4: U deelt de klas nu in groepjes van drie of vier leerlingen. Ieder groepje krijgt tien minuten tot een kwartier de tijd om met behulp ideeën op te schrijven hoe ze willen zorgen dat kinderarbeid in Turkije en in andere landen stopt. U loopt langs en helpt de leerlingen op weg. Na deze opdracht inventariseert u de ideeën.

U kunt de leerlingen eventueel de tip geven dat ze vragen kunnen stellen aan de winkel. Waar komt de kleding vandaan? Ze kunnen hun ouders vragen om eerlijke chocola en fair trade kleding te kopen. Natuurlijk kunnen ze ook geld inzamelen voor een goed doel, bijvoorbeeld door een sponsorloop te organiseren. Een deel van de kinderpostzegels gaat naar een goed doel. Kinderen kunnen ook helpen met het verkopen van kinderpostzegels.

5: Laat uw leerlingen een mooie poster maken om andere kinderen bewust te maken van kinderarbeid (en eventueel wat ze hieraan kunnen doen).

Wat doen de leerlingen?

De leerlingen onderzoeken waar hun kleding vandaan komt en beseffen dat kinderarbeid nog steeds bestaat. Ze bekijken een fragment van het jeugdjournaal over Zara die hazelnoten plukt in Turkije. Ze beantwoorden de vragen die hun leerkracht bij dit fragment stelt. Vervolgens bedenken ze of enkele stellingen waar of niet waar zijn. Ten slotte bedenken ze hoe ze zelf een bijdrage kunnen leveren aan de strijd tegen kinderarbeid en maken ze een poster.

Achtergrondinformatie voor de docent:

- Zie het artikel van EenVandaag: [Hazelnoten geplukt door Turkse kinderhanden - EenVandaag \(avrotros.nl\)](http://www.eenvandaag.nl/avrotros/2014/07/14/hazelnoten-geplukt-door-turkse-kinderhanden)

- Weetjes over kinderarbeid: <http://www.scribd.com/doc/8402682/Kinderarbeid>.

Werkblad Kinderwetje van Van Houten

Hoe kun je ervoor zorgen dat kinderarbeid in Turkije en in andere landen stopt?

Schrijf al jullie ideeën op.

Idee nummer 1:

.....

Idee nummer 2:

.....

Kinderarbeid

Idee nummer 4:

.....

Idee nummer 3:

.....

Van Werk naar School

1901: Eerste leerplicht – individuele opdracht

Korte omschrijving van de werkvorm

De leraar vertelt over de invoering van de leerplicht in 1901¹. Om de leerplicht door te voeren was een meerderheid van stemmen nodig (toen: 51 zetels). Het was spannend of de wet zou worden aangenomen. Er waren net zoveel tegenstanders als voorstanders. Een Kamerlid die tegen de leerplicht was, meneer Schimmelpenninck, kon helaas niet bij de stemming aanwezig zijn. Hij was van zijn paard gevallen. Daardoor kon de leerplicht ingevoerd worden. De voorstanders zeiden daarom wel dat *“het paard verstandiger is dan zijn meester”*. Na dit verhaal krijgen de leerlingen een leestekst met een aantal spreekwoorden en uitdrukkingen. De leerlingen krijgen de opdracht om uit te leggen wat de spreekwoorden en uitdrukkingen betekenen. De leraar bespreekt de opdracht ten slotte na.

Leerdoelen

De leerlingen weten dat de leerplicht in 1901 met nipte meerderheid werd aangenomen.
De leerlingen kennen een aantal spreekwoorden en uitdrukkingen.

Duur:

15-30 minuten

Benodigheden:

Voor iedere leerling een leestekst en een werkblad.

Handleiding:

- 1: U vertelt hoe spannend de stemming over de leerplicht was in 1900 (de wet werd aangenomen in 1900 en ging in 1901 echt in).
- 2: U legt de link naar spreekwoorden via het verhaal over Schimmelpenninck: “Het paard is verstandiger dan zijn meester”. Daarna deelt u de leestekst en het bijbehorende werkblad uit en zet u de leerlingen aan het werk.

Antwoorden onderdeel A:

- 1: Er hoeft niet over gestreden worden. Het ging gemakkelijk.
- 2: Ervaringen maken je wijzer.
- 3: Kleine dingen waar je niet op let, kunnen tot ongelukken leiden. / Problemen komen altijd onverwacht.
- 4: Dat kost veel moeite.
- 5: Er zit ook een goede kant aan de vervelende gebeurtenis.

¹ De Tweede Kamer bestond toen nog uit 100 Kamerleden.

Antwoorden onderdeel B:

1. Uit de school klappen. - *Geheimen vertellen.*
2. De tijd zal het leren. - *We moeten afwachten wat er zal gebeuren.*
3. Men is nooit te oud om te leren. – *Ook op latere leeftijd is het zinvol om kennis te vergaren.*
4. Het van buiten leren. – *Het uit je hoofd leren.*
5. Iemand de les lezen. – *Iemand streng zeggen wat hij niet goed doet.*
6. Ik zal je leren! – *Ik ga je straffen!*

Wat doen de leerlingen?

De leerlingen lezen de tekst en maken de twee bijbehorende opdrachten.

Leestekst: Eerste leerplicht

In 1900 werd er een wet aangenomen, waardoor kinderen van 7 tot 13 jaar naar school moesten. Deze wet kwam er niet **zonder slag of stoot**. Sommige mensen vonden dat kinderen ook geld moesten verdienen. Je zou denken dat iedereen tegen kinderarbeid was, maar veel ouders vonden het goed dat ook hun kinderen werkten. De gezinnen waren toen veel groter en vaak veel armer dan nu. Soms vonden mensen het onzin dat kinderen naar school gingen, omdat ze vonden dat **jaren meer leren dan boeken**. Gelukkig was niet iedereen het hier mee eens. Anders had je nu misschien niet op school gezeten, maar op het land gewerkt of in een fabriek.

Maar soms zit een **ongeluk in een klein hoekje**. Toen er op 30 maart 1900 over het leerplichtplan gestemd werd door de Tweede Kamer, lag één meneer in bed. Meneer Schimmelpenninck was namelijk van zijn paard gevallen. Hij kon dus niet meestemmen. Deze meneer was tegen de leerplicht. Kinderen moesten niet verplicht worden om naar school te gaan, vond hij.

De voorstanders van het plan waren nu in de meerderheid. Dat was **een geluk bij een ongeluk**. De voorstanders waren blij en maakten het grapje dat het paard slimmer was dan zijn meester.

Ook al was de wet nu ingevoerd, toch duurde het nog een hele tijd voordat ook echt ieder kind naar school ging. Er werd namelijk niet gecontroleerd of iedereen zich aan de leerplicht hield. Het **heeft dus veel voeten in de aarde gehad** dat jij nu verplicht naar school toe moet!

Werkblad: Eerste leerplicht

A. Lees de tekst die hierboven staat. Kun je raden wat de spreekwoorden en uitdrukkingen betekenen?

1. Zonder slag of stoot =

.....

2. Jaren leren meer dan boeken =

.....

3. Een ongeluk zit in een klein hoekje =

.....

4. Een geluk bij een ongeluk =

.....

5. Het heeft veel voeten in de aarde =

.....

► Opdracht B staat op de achterkant.

B. Weet je wat de volgende spreekwoorden en uitdrukkingen betekenen?

1. Uit de school klappen.

Uitleg:

.....

.....

2. De tijd zal het leren.

Uitleg:

.....

.....

3. Men is nooit te oud om te leren.

Uitleg:

.....

.....

4. Het van buiten leren.

Uitleg:

.....

.....

5. Iemand de les lezen.

Uitleg:

.....

.....

6. Ik zal je leren!

Uitleg:

.....

.....

Van werk naar school

1917: Schoolstrijd – individuele opdracht

Korte omschrijving van de werkvorm

In een tekst wordt uitgelegd wat de schoolstrijd is. Onder de tekst vinden de leerlingen een aantal verwerkingsvragen. Een aantal woorden in de tekst is dikgedrukt. U kunt ervoor kiezen om de leerlingen deze woorden te laten leren.

Leerdoel

De leerlingen weten wat de schoolstrijd is en wat de termen openbaar en bijzonder onderwijs inhouden.

Duur:

15-30 minuten

Benodigheden:

Voor iedere leerling een leestekst met vragen.

Handleiding:

- 1: Lees samen met de leerlingen de tekst, of laat de leerlingen de tekst zelf lezen. De leerlingen maken zelfstandig de vragen.
- 2: Kijk daarna klassikaal de opdracht na.

Wat doen de leerlingen?

De leerlingen lezen de tekst en maken de vragen.

Gebruikte bronnen:

Plaatje openbare school: <http://resolver.kb.nl/resolve?urn=urn:gvn:NAG002:IISG-30051002951926&size=large>

Plaatje religie in Nederland: [Nederlandgodsdienst1849.PNG \(1270x1796\) \(wikimedia.org\)](#)

Werkblad Schoolstrijd

Alle kinderen moesten vanaf 1901 verplicht naar school. Natuurlijk gingen al er voor die tijd ook al wel kinderen naar school, maar nu kregen ouders een boete als hun kind niet naar school ging. Er waren scholen die heel gelovig waren en er waren scholen die niet veel aandacht besteedden aan het geloof. Ouders mochten zelf weten naar welke school hun kind zou gaan. Er was namelijk **vrijheid van onderwijs**.

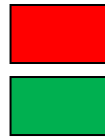

De overheid wilde graag dat kinderen van verschillende geloven samen in de klas zaten en hetzelfde leerden. Daarom kregen **openbare scholen** geld van de overheid. Dit geld gaf de overheid dus niet aan scholen die lessen over het geloof heel belangrijk vonden. Ouders moesten veel geld betalen als ze hun kind op een **bijzondere school** wilden zetten. Een bijzondere school is vaak een protestantse of een katholieke school, maar nu kan dat bijvoorbeeld ook een islamitische school zijn.

In de tijd dat de leerplicht werd ingevoerd, geloofden er veel meer mensen in God dan nu. Protestanten en katholieken geloven allebei in God en lezen allebei de Bijbel. Maar er zijn ook verschillen. Zo hebben Katholieken een paus en vieren ze carnaval. Protestanten hebben geen paus en ook geen carnaval.

Je kunt je voorstellen dat veel mensen boos waren dat ze meer moesten betalen als ze hun kind op een bijzondere school wilden zetten. Ook vonden veel mensen het heel vervelend als er in hun dorp geen protestantse of katholieke school was. De overheid kon hen toch niet verplichten om hun kind naar een openbare school te sturen?

► Lees verder op de achterkant.

= Protestants / Katholiek

= Protestants / Katholiek

Omcirkel het goede antwoord!

wikipedia.org/wiki/Religie_in_Nederland

In 1917 was ook de politiek ervan overtuigd dat bijzondere scholen evenveel geld van de overheid moesten krijgen als de openbare scholen. De **grondwet** werd veranderd. In onze grondwet staan de belangrijkste regels in Nederland. Zo staat erin dat iedereen gelijk is en dat je niet mag discrimineren. Er staat ook dat iedereen mag geloven wat hij wil. Sinds 1917 staat dus ook in de grondwet dat alle scholen geld krijgen van de overheid. De scholen moeten zich dan natuurlijk wel aan de regels van de overheid houden.

Vragen

1. Is jouw school een openbare of een bijzondere school?

.....

2. Waarom kwam er ruzie (een 'schoolstrijd') toen alle kinderen verplicht naar school moesten?

.....

3. In de tekst gaat het veel over de overheid. Wat is een overheid?

.....

4. Hoe heeft de overheid de schoolstrijd opgelost?

.....

Belangrijke woorden

Grondwet	De belangrijkste regels van Nederland staan in de Grondwet.
Openbare school	School van de overheid die weinig les geven over geloof.
Bijzondere school	School die niet van de overheid is, maar wel geld krijgt van de overheid. Vaak geven ze veel lessen over geloof.
Vrijheid van onderwijs	Ouders mogen zelf kiezen naar welke school hun kind gaat. Ook mag iedereen een eigen school oprichten.

Van werk naar school

1917: Schoolstrijd – groepsopdracht

Korte omschrijving van de werkvorm

In de individuele opdracht hebben de leerlingen geleerd wat de schoolstrijd was. Ook hebben ze geleerd dat er openbare en bijzondere basisscholen zijn. Basisscholen hebben natuurlijk nog veel meer kenmerken (manier van lesgeven, groot of klein, etc.). In deze opdracht maken de leerlingen in groepjes een poster over hun eigen basisschool. Hoe zien zij de school?

Leerdoel

De leerlingen weten dat er verschillende soorten scholen zijn en denken na over hoe hun eigen school er eigenlijk uit ziet.

Duur:

15 - 30 minuten

Benodigheden:

Voor ieder groepje een groot vel papier en stiften. Ook kopieert u de lijst met tips voor de leerlingen.

Handleiding:

- 1: U verdeelt de klas in groepjes van ongeveer vijf leerlingen.
- 2: U legt de opdracht uit. Elk groepje krijgt een groot vel papier en stiften. Ze moeten een poster maken over hun eigen school. Hoofdvraag is wat de belangrijkste kenmerken zijn van deze school. Om de groepjes op gang te helpen krijgen ze van u een lijstje met tips.
- 3: De groepjes gaan aan de slag. U geeft indien nodig nog wat aanwijzingen.
- 4: Na ongeveer twintig minuten kunt u alle gemaakte posters bespreken met de leerlingen. Het is ook mogelijk om ze op te hangen in de klas, zodat alle leerlingen ze zelfstandig kunnen bekijken.

Schoolstrijd: Wat zijn de belangrijkste kenmerken van onze school?

Opdracht:

Maak een poster over jullie school.

Op de poster moet te zien zijn op wat voor soort school jullie zitten.

Je mag tekenen op de poster, maar ook schrijven.

Tips:

Op de poster kun je van alles laten zien over jullie school.

Deze vragen kunnen jullie helpen bij het maken van de poster:

- Is jullie school groot of klein?
- Staat jullie school in een dorp of in een stad?
- Heeft jullie school een vlag of een logo?
- Wat doen jullie vaak doen op school? Bijvoorbeeld zingen, lezen, sporten, rekenen of taal.
- Heeft jullie school een eigen lied?
- Heeft jullie school een geloof?
- Hoe zien de klaslokalen er uit?
- Hoe ziet het schoolplein er uit?
- Hebben jullie groep 1 t/m 8 of zitten alle groepen door elkaar?
- Wat zijn jullie schooltijden?